

Jaarverslag 2020

Algemeen

Het doel van de NVORWO is het bevorderen van de ontwikkeling van het reken-wiskundeonderwijs. De vereniging zet in op twee sporen: goed reken-wiskundeonderwijs in de basisschool en goed opleidingsonderwijs op de pabo's. De NVORWO is een onafhankelijke vereniging die de belangen verbindt van organisaties die zich richten op het reken-wiskundeonderwijs. De NVORWO vervult de rol van intermediair tussen politiek, onderzoekers en ontwikkelaars en de directbetrokkenen bij het reken-wiskundeonderwijs (opleiders, begeleiders, leraren, ouders, kinderen), zowel initiërend als coördinerend.

De NVORWO is opgericht in juni 1982.

Het bestuur

Het algemeen bestuur bestond eind 2020 uit zes leden: Jenneken van der Mark (voorzitter), Janneke Buikema-Visscher (penningmeester), Michiel Veldhuis (secretaris), Marike Barendregt, Afke Bunscoeke en Susanne der Kinderen. Patricia de Reuver ondersteunt het bestuur secretariael. Kees Hoogland heeft afscheid genomen van het bestuur om zich volledig te richten op zijn lectoraat bij de HU en we hebben Corinne Harten kunnen bedanken voor haar jarenlange diensten als webredacteur.

Het algemeen bestuur heeft in 2020 negen keer vergaderd. Deze vergaderingen vonden twee keer plaats in Utrecht en duurden van 17.30 – 20.30 uur en zeven keer online die duurden van 20.00 – 21.00. In september werd een hele dag uitgetrokken om alle beleidspunten uitgebreid de revue te laten passeren. Het dagelijks bestuur heeft daarbij nog zeven keer vergaderd over prangende

kwesties als overeenkomsten met Van Gorcum, ledenadministratie, de nieuwe hoofdredactie van *Volgens Bartjens* en nog veel meer.

Ledenadministratie

In 2020 hebben we de administratie van onze leden weer in eigen beheer. Hiervoor lag dit bij de van Gorcum. Deze overgang is nu voltooid waardoor we zelf de administratie van leden in beheer hebben, zelf de facturatie verzorgen en de verantwoordelijkheid hiervoor niet meer bij de uitgever van *Volgens Bartjens* ligt. Helder is nu ook dat leden van NVORWO het tijdschrift opgestuurd krijgen en wij leden direct kunnen voorzien van informatie vanuit de FvOV. Vanzelfsprekend is zo'n overgang gepaard gegaan met enige kinderziekten en zijn we er nog niet helemaal, maar dankzij de inzet van vooral Patricia de Reuver en Kees Hoogland staat dit nu goed in de steigers. Eind 2020 had de NVORWO 1287 leden die daarmee ook direct geabonneerd zijn op *Volgens Bartjens*.

Jaarvergadering 25 juni

Dit jaar was de jaarvergadering gekoppeld aan de presentatie van de activiteiten rondom het opzetten van de NVORWO onderzoeksagenda. Na de formele jaarvergadering van een uur presenteerden Ronald Keijzer en Michiel Veldhuis de grote lijnen van de NVORWO onderzoeksagenda. Online waren ongeveer 40 mensen aanwezig.

Tijdens de ledenvergadering werden het jaarverslag 2019, het financiële jaarverslag 2019, de begroting 2021 en de notulen van de jaarvergadering op 25 juni 2020 goedgekeurd.

Website en social media in ontwikkeling

De website www.nvorwo.nl heeft een update gehad, maar wordt ook regelmatig opnieuw gevuld met nieuws vanuit de vereniging.

Hetzelfde geldt voor onze social media-kanalen [facebook](#) / [twitter](#) / [instagram](#) / [linkedin](#).

Volgens Bartjens en Volgens Bartjens: Ontwikkeling en Onderzoek

Volgens Bartjens is het vaktijdschrift voor rekenen-wiskunde in het Nederlandse basis-onderwijs. In september 2020 begon alweer de 40^e jaargang, die samenvalt met een schooljaar. In het kalenderjaar 2020 is *Volgens Bartjens* vier keer verschenen, met een vijfde editie in januari 2021. De redactie, onder leiding van hoofdredacteur Cathe Notten, stelde elk nummer samen rond een specifiek thema:

- 39(3): Statistiek voor de basisschool
- 39(4): De wiskunde van kleuters
- 40(1): Spel in de rekenles
- 40(2): Rekenen in hoeken en circuits
- 40(3): Georganiseerde nieuwsgierigheid

Cathe Notten heeft per januari 2021 het stokje overgedragen en nu wordt de redactie gevormd door hoofdredacteur Annette Markussen en eindredacteur Iris Verbruggen.

Volgens Bartjens - Ontwikkeling en Onderzoek is een digitaal verlengstuk van het papieren blad. Hierin gaat het om achtergrondartikelen vanuit de wetenschap. Ronald Keijzer is hiervan de eindredacteur. Nieuwe artikelen verschijnen tegelijk met de papieren *Volgens Bartjens* op de Volgens Bartjens-site. Deze artikelen zijn ook voor niet-abonnees gratis toegankelijk. In 2020 waren dat weer 10 artikelen over praktijk-onderzoek.

(<https://vangorcumtijdschriften.nl/volgens-bartjens/archief/>)

De NVORWO vindt het belangrijk informatie over de praktijk van het reken-wiskundeonderwijs in het basisonderwijs toegankelijk te maken via onze websites www.volgens-bartjens.nl en www.nvorwo.nl. Leden van de NVORWO hebben via de website ook toegang tot het archief, waarin alle artikelen en rubrieken uit dit tijdschrift te downloaden zijn. De artikelen van *Volgens Bartjens: Ontwikkeling en Onderzoek* zijn hier voor iedereen te downloaden.

FvOV

Na drie jaar meegedraaid te hebben in de Onderwijskamer, die zich bezighoudt met vakoverstijgende inhoudelijke aspecten van het beroep van leraar, is de NVORWO vanaf 1 januari 2020 volwaardig lid van de FvOV. Dit betekent dat we participeren in de ALV en de Onderwijskamer waar het in het afgelopen jaar met name ging over allerlei zaken rond COVID-19 en de gevolgen daarvan voor het onderwijsveld. Hierbij wordt de politiek op de voet gevolgd en worden we geregeld gevraagd aan te geven wat we zien in de praktijk. Daarnaast is er een keer in de zes weken een overleg met onderhandelaars van de verschillende onderwijssectoren. Een nieuwe ervaring, waarbij we met name op de hoogte blijven en stem uit kunnen brengen voor onze leden. Ook informeren we leden nu uit hoofde van onze vakbondsfunctie over de resultaten van onderhandelingen en gesprekken tussen hun onderwijsinstellingen en vakbondsrepresentanten.

Curriculum.nu

Eind 2017 hebben we onze visietekst toegestuurd aan Curriculum.nu. Dat was het begin van een reeks activiteiten die voortkwamen uit de instelling van ontwikkelteams uit po en vo, die in het kader van curriculum.nu aan de gang gingen om de inhoud van de vakken opnieuw te ordenen en beschrijven. Na het aanbieden van de plannen eind 2019 zijn er in januari 2020 nog rondetafelgesprekken geweest in de tweede kamer. Daar ging ook de NVORWO, in de persoon van secretaris Michiel Veldhuis, samen met collega's van enkele andere vakverenigingen, leraren en onderzoekers in gesprek met de vaste Kamercommissie Onderwijs van de Tweede Kamer. De boodschap die daar namens de NVORWO is uitgedragen is samengevat in dit [position paper](#). In de zomer 2020 is er een wetenschappelijke commissie aangesteld om het opgeleverde werk nader te bekijken op een aantal zaken. Hiervan is vlak voor het eind van het jaar een verslag van gekomen.

Samenwerking met NVvW

Wiskunde voor Morgen

In januari 2016 werd door de NVvW en de NVORWO vastgesteld dat de reeds bestaande groep 'Wiskunde voor morgen', voortaan als een werkgroep van beide verenigingen verder zou gaan. Deze werkgroep richt zich op de vraag, hoe het reken- en wiskundeonderwijs zo kan worden ingericht dat het de leerlingen van nu adequaat voorbereidt op het participeren in de maatschappij van morgen. Daartoe wil de werkgroep ook discussie over dit thema stimuleren. Zij doet dit onder meer door bijdragen aan conferenties en tijdschriften en door rapporten en notities over dit onderwerp op te stellen en te verspreiden. De speciaal hiervoor ingerichte website www.rekenwiskunde21.nl is hiervoor een uitstekend platform. In 2020 is een notitie uitgebracht met de titel "[Toekomstgericht reken-wiskundeonderwijs](#)" waarin uiteen wordt gezet welke wiskunde, hoe nodig zal zijn in de toekomst en welke implicaties dat zou hebben voor het onderwijs. Kees Hoogland participeerde in de werkgroep namens het NVORWO-bestuur, zijn plek wordt overgenomen door Michiel Veldhuis.

Bestuurlijk overleg

In 2020 zijn de banden met de NVvW nog iets sterker aangehaald. Eens in de paar maanden is er overleg tussen leden van het dagelijks bestuur van beide verenigingen over gezamenlijke thema's en verkennen we waar wellicht nog meer gezamenlijk opgetrokken kan worden. Ook is er periodiek overleg tussen de NVvW, NVORWO en SLO.

Begeleidersnetwerk Rekenen-Wiskunde

Het Begeleidersnetwerk bestaat uit ongeveer 60 onderwijsadviseurs, werkzaam bij onderwijsadviesdiensten of als zelfstandig onderwijsadviseur. Samen vormen zij een hechte groep. Twee keer per jaar komen de leden bij elkaar met een inhoudelijk programma dat wordt voorbereid door de voorbereidingsgroep. Door Corona is de dag in juni 2020 komen te vervallen. In november is met succes een online dag verzorgd. De netwerkdag in 2020 stond in het teken van Digilijn rekenen. Kees Buijs presenteerde de interactieve pdf die is gemaakt. Er is vanuit allerlei perspectieven in groepen gekeken naar

hoe te gebruiken in de praktijk en hoe nog eventueel aan te scherpen door SLO. De dag werd goed bezocht en zeer positief gewaardeerd.

Werkgroep Netwerken Rekencoördinatoren

De NVORWO streeft ernaar dat op iedere school een rekencoördinator werkt. Dit is een van de speerpunten die voortvloeien uit de visie. Om dit te bereiken en om rekencoördinatoren te ondersteunen is er in samenwerking met het Freudenthal Instituut een 'werkgroep netwerken rekencoördinatoren' gestart. De werkgroep heeft tot doel initiatieven tot activiteiten voor en door rekencoördinatoren te stimuleren en te ondersteunen, zoals het starten van regionale netwerken of netwerken vanuit een bestuur of samenwerkingsverband, of het organiseren van meer incidentele studiebijeenkomsten voor/van rekencoördinatoren. Er wordt actief meegewerkt aan de organisatie van de *Nationale RekenCoördinatorenDag* (NRCD).

NVORWO Onderzoeksagenda

Ronald Keijzer en Michiel Veldhuis hebben leden bevestigd via vragenlijst en interviews om vragen die spelen in het reken-wiskundeonderwijs te inventariseren. Op basis van de binnengekomen thematieken is er een indeling gemaakt die op de Panama-conferentie, de NRCD en de ELWleR-ECENT-conferentie is aangescherpt en gepresenteerd op de NVORWO-studiedag 2020. Deze onderzoeksagenda heeft als doel als leidraad te dienen voor vakdidactisch onderzoek naar het reken-wiskundeonderwijs en reflecteert dan ook de visie van de NVORWO. Gedacht kan worden aan projectaanvragen die bepaalde (deel)onderzoeksvragen beogen te beantwoorden of het dienen als maatschappelijke verantwoording bij een subsidieaanvraag bij een (inter)nationale subsidieverstreker. Verbinding is ook gezocht met de werkgroep vakdidactisch onderzoek van het Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek (NRO) die vanuit een puur theoretische reflectie eenzelfde doel nastreeft en tot een vergelijkbare indeling lijkt te zijn gekomen. Vervolgstappen zijn nu een verdere concretisering te maken en de daaruit voortvloeiende vragen uit te zetten in de

praktijk. We houden u op de hoogte via onze website en nieuwsbrief.

Projecten met NVORWO-subsidie

De NVORWO biedt leden de mogelijkheid een projectvoorstel in te dienen. Hiermee kunnen ze (financiële) ondersteuning krijgen bij het uitwerken van een idee, product of dienst, dat ook voor andere betrokkenen bij het reken-wiskundeonderwijs interessant kan zijn. Twee projecten zijn in 2020 goedgekeurd en gestart, te weten:

- Wie zijn er sterker: de jongens of de meisjes? Rekenen in de context van een wetenschappelijk onderzoek
- Rekenchallenges

Nog lopende projecten uit eerdere jaren:

- Rekenmaterialen en modellen in de bovenbouw van het PO
- Kwantitatieve informativaardigheden in het PO
- Praktisch rekenen binnen passende perspectieven leerroute 3

Drie projecten zijn afgerond in 2020:

- [Meetkunde in de kerk](#)
- [Rekenen in hoeken: groep 3](#)
- Open access reflecties over Nederlandse reken-wiskundeonderwijs ([internationaal](#) en [nationaal](#))

Alle ontwikkelde materialen zijn vrij beschikbaar op onze website www.nvorwo.nl/projecten

Rekenspellenwedstrijd 2020

In samenwerking met SLO, Klasse TV, Wizz-spel, Marnix onderwijscentrum en 999 Games heeft de NVORWO in 2020 de zesde wedstrijd georganiseerd die als doel heeft rekenspellen te ontwerpen voor leerlingen in het basisonderwijs in Nederland.

Het jureren van de rekenspellenwedstrijd is dit jaar wat anders gaan door de omstandigheden met het COVID-19 virus. In maart had de jury van rekenspecialisten de rekenspellen uitgekozen die zouden worden getest door de kinderjury. Snel daarna gingen alle basisscholen dicht. We hebben daarom helaas geen kinderjury kunnen inzetten. Toch is er een winnaar gevonden, en dat was het spel

“Pak me dan, als je kan”. Dit spel is gemaakt door Desley, Esteban, Melissa en Nada van basisschool De Plataan in Velsen Noord. [Klik hier voor meer informatie.](#)

Het NVORWO-archief

Materialen, boeken en tijdschriften over het reken-wiskundeonderwijs zijn in de boekenkasten van vele leden te vinden. Een centraal punt waar zorg wordt gedragen voor het archiveren van deze zaken ontbrak vooralsnog. Om te zorgen dat geen belangrijk archiefmateriaal over het reken-wiskundeonderwijs in Nederland (en internationaal) verloren gaat heeft de NVORWO besloten een archief op te richten, waarin het streven is toegankelijk en doorzoekbaar materialen op te slaan. Een eerste start is gemaakt om hiervoor kasten en een ruimte bij de Hogeschool iPabo te Amsterdam te reserveren. De eerste materialen, bijvoorbeeld uit de nalatenschap van NVORWO-oprichter en erelid Ed de Moor, zijn hier opgeslagen. Heeft u nog archiefmateriaal waarvan u denkt dat het daar op zijn plek zou zijn, neem dan contact op met secretaris@nvorwo.nl.